מחרוזות של דגים הרי אלו שלו. וה"ה מחרוזות של בשר כדאמר בתוספתא (פ"ג) [א] וא"ת והא אמר בפ' גיד הנשה (חולין דף לה: ושם ד"ה בתחוזים) [ב] אל תהא שוטה בשר בתחוזים הוי סימן [ג] וי"ל [ד] גבי בשר שנתעלם מן העין [ה] הקילו טפי [ו] דאין הלכה כרב מדפריך (שם) ורב היכי אכל בשרא משמע דאין שפיר אכלינן [ז]:

מדמשקל הוי סימן מדה ומנין נמי הוי סימן. משמע דמדה עדיפא [ח] וא"ת והא אמרי' (לקמן דף כח.) יכולין לאומר משקלותיו ולא לאומר מדת ארכו ורחבו משמע דמשקל הוי סימן טפי וי"ל דה"מ בנגד דאין דרך לשקול התם ודאי משקל עדיף [ט]:

חביות של יין ושל גרוגרות הרי אלו שלו. תע"ג דתנן (לקמן דף כד:) מלא פירות בכלי חייב להכריז משום סימן של הכלי הכא דגילות הוא דכל החביות שוין וא"ת מדת היין להוי סימן וי"ל שהחביות מלאה וכל החביות שוין אבל אם אין החביות מלאה יהא סימן לומר כמה יין יש בו:

אתלתא קרנתא. וא"ת דרב אמר בפ' אין מעמידין (ע"ז דף לט: ושם) תני"ת אסור בחותם אחד ושמואל אמר לא פליג עליה אלא באבל אבל בשר יין ותכלת מודה ומפרש ר"ת דהתם מייירי בישראל חשוד וכן משמע דמייירי התם לעניל בחבר ועם הארץ וישראל חשוד לא מרתת כמו נכרי [י] מ":

ברשום. שכל בעל הבית עושה רשימתו משונה משל חבירו והוי סימן וברייתא בלא רשימה: [כ] **אביי אמר.** אפילו רשום לא הוי סימן אחר שנפתחו האוצרות שבעל הבית אחד מוכר להרבה חנווניים וכולם רשומים בענין אחד ופרש"י אינו נראה [כ]:

במסכת. וא"ת והאמר (קדושין דף נ.) ושנתם שיהו דברי תורה מחולדין בפיך שאם ישאלך אדם אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד וי"ל דהיינו דוקא באדם הבא לשאול דין או הוראה או להתלמד [יא] אבל הכא שבא לנסותו אם יודע מותר לשנות ולומר לא למדתי זה:

בפוריא. אין רגילות שישאלוהו כפירוש רש"י אם שימש מטתו אלא [יב] אם בעל קרי היה ולא בא לבית המדרש [יג] ושאלוהו למה לא בא ישנה ויאמר שחולה היה או שאר אונס אירע לו אי נמי שאלוהו שכבת על מטה זו לא יאמר לו כן פן ירגה בה קרי ויתבגה:

באושפיזא. אם שאלוהו אם קבלוהו בשבר פניס יפות יאמר לא כדפירש רש"י דאמרינן בערכין (דף טז.) מנבך דעהו בקול גדול [ט] בנקר השכם בערב קללה תתבשל לו [יד] וא"ת והא אמרינן בברכות (דף נח.) אורח טוב אומר כל מה שטרח בעל הבית לא טרח אלא בשבילי וי"ל דהתם מייירי בין בני אדם מהוגנים והכא בין בני אדם שאינם מהוגנים והא דלא תשיב הכא מותר לשנות מפני דרכי שלום כדאמרינן פרק הבא על יבמתו (יבמות דף פה:) משום דהני נמי משום דרכי שלום הן ורגילין יותר מאחרים להכי נקט הני: ומודה

ומחרוזות של דגים: אמאי להוי [ו] אקשר סימן בקטרא דציידא דכולי עלמא הכי מקטרי ולהוי מנין סימן במנינא דשוין בעו מיניה מרב ששת [ז] [מנין] הוי סימן או לא הוי סימן אמר להו רב ששת תניתוה מצא [א] כלי בכסף וכלי נחושת גסטרון של אבר וכל כלי מתכות הרי זה לא יחזיר עד שיתן אות או עד שיכוין משקלותיו [ב] ומדמשקל הוי סימן [ג] מדה [ד] ומנין נמי הוי סימן: וחתיכות של בשר וכו': אמאי להוי משקלא סימן במשקלא דשוין ותהוי חתיכה גופה סימן או דדפקא [ה] או דאטמא מי לא תניא [ו] [ז] מצא חתיכות דגים ודג נשוך חייב להכריז [ח] חביות של יין ושל שמן ושל תבואה ושל גרוגרות ושל זיתים הרי אלו שלו [ט] הכא במאי עסקינן בדאיכא סימנא בפסקא כי הא [י] דרבה בר רב הונא מחתיך ליה אתלתא קרנתא דיקא נמי דקתני דומיא דדג נשוך שמע מינה אמר מר חביות של יין ושל שמן ושל תבואה ושל גרוגרות ושל זיתים הרי אלו שלו והא תנן [כ] כדי יין וכדי שמן חייב להכריז א"ר זירא אמר רב מתניתין ברשום מכלל דברייתא בפתוח אי בפתוח אבידה מדעת היא אמר רב הושעיא במציף אביי אמר אפילו תימא אידי ואידי ברשום [יא] ולא קשיא כאן קודם שנפתחו האוצרות כאן לאחר שנפתחו האוצרות כי הא דרב יעקב בר אבא אשכח חביתא דחמרא לאחר שנפתחו האוצרות אתא לקמיה דאביי א"ל זיל שקול לנפשך בעא מיניה רב ביבי מרב נחמן מקום הוי סימן או לא הוי סימן אמר ליה תניתוה מצא חביות של יין ושל שמן ושל תבואה ושל גרוגרות ושל זיתים הרי אלו שלו ואי ס"ד דמקום הוי סימן לכרוז מקום אמר רב זביד הכא במאי עסקינן ברקתא דנהרא אמר רב מרי מאי טעמא אמרו רבנן רקתא דנהרא לא הוי סימן דאמרינן ליה כי היכי דאתרמי לדידך אתרמי נמי לחברך איכא דאמרי אמר רב מרי מאי טעמא אמרו רבנן מקום לא הוי סימן דאמרינן ליה כי היכי דאתרמי לדידך האי מקום אתרמי נמי לחברך האי מקום ההוא גברא דאשכח כופרא בי מעצרתא אתא לקמיה דרב א"ל זיל שקול לנפשך חזייה דהוה קא מחסם א"ל זיל פלוג ליה לחייא ברי מיניה לימא קא סבר רב מקום לא הוי סימן א"ר אבא משום יאוש בעלים נגעו בה דחזא דקדחי ביה חלפי: ר"ש בן אלעזר אומר וכו': מאי אנפוריא א"ר יהודה אמר שמואל כלים חדשים שלא שבעתן העין היכי דמי אי אית בהו סימן כי לא שבעתן העין מאי הוי אי דלית בהו סימן כי שבעתן העין מאי הוי לעולם דלית בהו סימן נפקא מינה [יב] לאהדורי לצורבא מרבנן בטביעות עינא שבעתן העין קים ליה בגוייהו ומהדרינן ליה [יג] כי לא שבעתן העין לא קים ליה בגוייהו ולא מהדרינן ליה דאמר רב יהודה אמר שמואל בהני תלת מילי עבידי רבנן דמשנו במלייהו [יד] במסכת ובפוריא ובאושפיזא

במציעא דשוין. כגון נהגו הציידין לחרוז כמנין הזה בחרוז אחד: **וגסטרון של אבר.** שברי חתיכות של אבר: **שיכוין משקלותיו.** שיאמר משקלו ויכוין האמת: **כמפקלא דשוין.** שנהגו המוכרים לעשות החתיכות במשקל הזה: **חתיכה גופה סימן.** יאמר מאבר פלוני היה: **או דדפקא.** נולר שמעתי. ומשום רבי יצחק בר' מנחם שמעתי דדפקא פלנק"ן מקום שדופק כשהוא יוגע: **חתיכות דג חייב להכריז.** קא ס"ד כשאין בהן סימן והחתיכה גופה סימן או מאבל הראש או מן הזנב: **ודג נשוך.** זהו סימן שלו: **הכא במאי עסקינן.** דקתני חתיכות דג חייב להכריז: **בדאיכא סימנא בפסקא.** שלא נחתכה כדרך החותכין: **כי הא דרבה.** כשהיה שולח בשר לאשתו ביד נכרי: **מחתך לה אתלתא קרנתא.** עושה החתיכה בת ג' קרנות כזה:

דומיא דדג נשוך. דיש בו סימן: **מסני'.** לחייב להכריז: **ברשום.** חציותיהם של חרס היו וגפין אותם במגופת חרס ושורקין טיט סביב לדבק המגופה שלא יצא ריח היין וביומי שבט או ניסן שמוכרין בעלי בתים חביות לחנווני כעשר או כעו"ו יחד טוטלין מגופותיהם וטועמין את היין וחוזר וסותמו וטח בו טיט סביב המגופה והוא קרוי רושם ונושאן החנווני לביתו. ומתיתין בחבית רשומה והיינו סימן שיש רושמין ויש שנושאין אותה פתוחה למוכרה מיד: ופרכינן **מכלל דברייתא.** דקתני הרי אלו שלו בפתוחה קתני בתמיה פשיטא דהא אבידה מדעת היא שהניחה פתוחה וכל שקליס ורמשיס ונחשיס שותים הימנה: **במציף.** שהניח מגופה עליה ולא שרקה בטיט סימן ליכא ואבידה מדעת נמי ליכא: **קודם שנפתחו האוצרות.** שעדיין לא הגיע זמן מוכרי החביות ויחיד בעלמא הוא דעביד הוי רושם סימן: **ברקתא דנהרא.** והיין בא לעיר בספינה והלוקחין מפנין הספינה ומניחו על שפת הנהר ונושאין אחת אחת ופעמים שטוכח: **אילא דאמרי בו'.** נפקא מינה דאפי' כוון ואמר מקום מוסבה מסוים לא הוי סימן: **בופרא.** זפת דבר שאין בו סימן הוא: **מחסם.** לשון לא תחסום (דברים כה). מגמגם בדבר ולבו נוקפו: **דקדחו ביה חלפי.** אורטי"ל בלע"ז גלע"ז גדלו עליה. ש"מ מימים רבים היה שם וכבר נואשו הבעלים: **שלא שבעתן.** עדיין לא הורגל ברלייתן ותשמישן שיהא מכירן יפה. ולשון אנפוריא נוטריקון אין פה ראיה: **נפקא מינה בו'.** וכגון דזה התובענו לורבא מרבנן הוא: **במסכת.** [ט] יש בידך מסכת פלוני סדורה בגירסא זו ולא ואע"ג שסדורה היא לו יאמר לו לאו ומדת ענוה היא: **בפוריא.** שימשת מטתך יאמר לאו. מדת נעיעות היא: באושפיזא

מסורת הש"ס

[א] נמי מצא כסף ומשמת גסטרון של אבר וכל מיני מתכות. כל"ל (ועי' לח"ש ועי' רש"י לקמן כ"ד ב' במתני' ד"ה מצא כו'):

לעזי רש"י

פלנק"ן [פלנק"א]. כסלים (השרירים הפנימיים של הירך סמוך לכליה). אורטי"א [אירטיא"ש]. סרפדים.

מוסף רש"י

ליהוי קשר סימן. שיש קשרים שאינן דומין זה לזה ואמר כך וכך הוא עשוי (לעיל כ:). **מחתך לה אתלת קרנתא.** כשהיה משלח הבשר לביתו היה רגיל לעשות כל חתיכה בעלת שלש קרנות, וכבר היו מכירין אנשי ביתו שזה היה סימן שלו (ביצה כח.) **או:** משום סימן שלא יגנבו ממנה אנשי ביתו (חולין צה:). **אבידה מדעת היא.** מדעת הניחה הפקר (לעיל בא:). **רקתא דנהרא.** מקום שהספינות עולות לנמל (לקמן קח.). **דקדחו בהו חלפי.** גדלו בהם מחמת שנרקבו ונעשו עפר וחולין ומתקלקלין ונרקבין ולא נטלו משם ש"מ אינו מושם (חולין קי:). **לצורבא מרבנן.** למוחזק לן בית דלא משני בדיבוריה. **בטביעות עינא.** מכירו אני כאדם המכיר את חבירו בטביעות עין שטבע בו ואין בו סימן (לעיל יט.).

מוסף תוספות

א. ובמנינא דשוין דהכא נמי דרך הטבחים למכור חתיכות במנין. מיוחס לרשב"ם. ב. גבי הא דאמר רב בשר שנתעלם מן העין אסור. תוס' הרא"ש לעיל כא. ג. ומדהוי סימן לענין איסורא ה"ה לענין ממונא כדאמרי' לקמן דחשיב סימן דפיסקיה ומייתי ראיה מהא דרבה בר רב הונא מתחך לה אתלת קרנתא. שם. ד. דהתם (בפסקא) דמשלחה ביד נכרי ובעי' סימן מובהק הלכך ילפינן ממונא מהתם, אבל. תוס' הרא"ש שם. ה. [ד]חומרא בעלמא הוא שהיה מחמיר רב. שם. ו. דחיישינן שמא ערבבין אייתו נבילה מרובא דעלמא וחלפוה. תוס' מוהרי"ל נח. ז. דאפי' רב גופיה סמיך אסימן מרעש, ולא ילפינן ממונא מינייה. תוס' הרא"ש לעיל כא. (ועי' מהר"ם ומהר"ם שיף). ח. ממשקל. ר"פ. ט. אבל כאן בכלי כסף ונחושת שדרכן לשקול ולא למדוד מדה הוי סימן מובהק. כ"ן. י. וגרע מעכו"ם מפני שהוא בטוח שיאמינוהו ולא מירתת כל כך וההיא דרבה בר רב הונא כשמשלחו ביד עכו"ם ולהכי סגי בחותם אחד. תוס' ר"ן לא. [ד]נראה מדבריו דסתימה לחודי אמרי' השתא הוי סימן בלא שום רושם אחר שיש בה, וזה אינו נכון, חדא דלישנא דרשום לא משמע הכי, ועוד דסתימה מה סימן היא, ועוד וכו'. ריטב"א. יא. דאיכא נפקותא. ר"פ. יב. ה"פ. רשב"ם. יג. דבעל קרי אסור בדברי תורה כדאמרינן בברכות (כב.). תוס' הרא"ש. יד. שכל העולם הולכין לביתו ואוכלים כל אשר לו. תור"פ.

רבינו חננאל

מ(ב)[ח]רוזות של דגים דלית בהו סימן לא במידה ולא במשקל, ולא בקשירה, אלא מצאן בקשירת הציידין, ובמנינא דשוין, כלומ' כל מחרוזות עשרה עשרה דגים, הרי אלו שלו. וכן בשר שאין בו סימן. אבל יש בו סימן בחתיכות, כדרבה דהוה מחתך בה בתלת קרנתה, חייב להכריז. דתניא, מצא כלי כסף או כלי נחושת, וגסטרון, וכל מיני מתכות, לא יחזיר עד שיתן אות או עד שיתן משקלותיו. ש"מ דמשקל הוי סימן. ומדמשקל הוי סימן, מדה ומנין נמי הוי סימן, וכן הלכה. **מסוכריא דנייתא,** כסויי הקנקנים. כשהו מהודק וטחוי בטיט נקרא רשום. כשהוא מרופרף נקרא מצוף מלשון ציפוי. ואסקינן בה אידי ואידי ברשום, ומתנייתא דקתני הרי אלו שלו, לאחר פתיחת האוצרות, שהכל כשהן באוצרות כשהן רשומין כן מוציאין אותו, והכל ענין אחד הן. כי הא דר' יעקב בר אבא אשכח חביתא דחמרא אחר פתיחת האוצרות, ואמ' ליה אביי זיל שקול לנפשך. מוניין דשמעתא מקום **לא** הוי סימן. פי' (כרפרא) [כופרא], אלטלע. פי' מהסס, מדקדק על עצמו מליגע בו. כיוצא בו בהאשה שנתאלמנה (כתובות כ:), חזייה רב אשיי לרב כהנא דהוה קא מהסס, אמ' ליה מי סברת עלך סמיכנא. ומתיירא מן העבירה. ואמ' רב לההוא גברא אין בו איסור, אם (רצונו) [רצונך] חלקיהו עם חייא ברי, כלומ' אין בו איסור. פי' קדח בהו חילפי, צמחו בו עשבים הנקראים חילפי, והן קימשונים שצומחין בכרמים. כלומ' מזמן רב הוא (מוטב) [מוטל] הוא הנה בזה המקום, וכבר נתיאשו מהן הבעלים. **מתני'.** ר' יהודה **אומ'** כל **דבר** שיש בו שינוי חייב להכריז, כיצד עיגול ובתוכו חרש וכו'. פי' עיגול של דבילה. **מאי כלי אנפוריא,** כלים חדשים שלא שבעתן העין. כלומ' לא עיין בהן הרבה ולא שבעה עינו בראייתם, לפיכך אינו מכירן. ושמועה זו, כלים שאין בהם סימן אם שבעתן עינו ומכירן ידיעה ברורה, מהדרינן להו לצורבא מרבנן בטביעות עיינא. והני מילי בצורבא מרבנן דלא משני בדיבוריה. אבל בהני תלת מילי, במסכתא, שקראה ואמ' איני יודע אותה כי לא קריתיתה, כגון זה לא מחזקינן ליה בשקרי, דעבד כרבנן דאמ' לעולם למד לשונך לומ' איני יודע. וכן בפוריא, אם יאמר לך לא שימשתי וכי לא ישנה אשתי אצלי הלילה, שפיר עבד, שאין דרך ארץ לגלות בני אדם שיחתם עם נשיהם לבני אדם.

הגהות הגר"א

[א] נמי מצא כסף ומשמת גסטרון של אבר וכל מיני מתכות. כל"ל (ועי' לח"ש ועי' רש"י לקמן כ"ד ב' במתני' ד"ה מצא כו'):

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

באושפיזא. שאלוהו על אושפיזו אם קבלו בסבר פנים יפות ואמר להו מדה טובה היא כדי שלא יקפלו בו בני אדם שאין מהוגגין לבא תמיד עליו ויכלו את ממונו: **אגניב ליה כסא דלכספא.** כלי של אושפיזו היה: **בדי מחטין וצינוריות.** לקמיה מפרש בדי מחטין שטולין בו מחטין: **וצינוריות.** מזלגות קטנים שטווה בו זהב: **אחת אחת.** בד אחת ומחרוז אחד: **חייב להכריז.** דמנין הוי סימן: **שוכי.** ענפים של אילן: **עלה אחד בבד אחד.** [ב] במס' סוכה (דף מד:) גבי ערבה שנשרו מקצת עליה ונשתיירו בה שלשה עלין לחין ואיכא דאמרי אפילו עלה אחד בבד אחד כשירה: **ברדלס.** צבוע וי"א פוטיא"ש [ג] ולרך להרוג אווזים ותרנגולים: **ולא מקום שהרגים בו.** ואפילו דבר שיש בו סימן: **פליגי רבנן עליה.** בתרוייהו: **המוצא מעות.** קא ס"ל לבורי מעות דקתני מתני' חייב להכריז והכא הוא מיל ורבים מצויין שם הרי אלו שלו שנתייאשו הבעלים: **דאזיל בתר רובא.** כלומר שהולך בדין מליאה אחר טעם רבים מצויים שם: **ברוב ישראל.** בהן: **במפוזרים.** ורבנן היא דמודו במפוזרין דתנן [ד] מעות מפוזרין הרי אלו שלו: **בנסיות.** אסיפת מקום שמתכנסים שם להתעצ' ולהוועד: **דיסבי בהו כנעניים.** שהן חוץ לעיר ומושיבין בה כנעניים לשמור: **מצא בה אבידה.** משנה היא בסדר טהרות בעיר שישראל וכנעניים דרים בה במסכת מכשירין: **ופשוט.** מיהא מקצת משאלותיך דמודו רבנן ברוב כנעניים ופליגי ברוב ישראל: **בטמון.** כדיון דטמנו לאו אבידה היא הלכך ברוב ישראל יכריז: **שאינה עשויה לפנות.** רגילים היו בעלים להניחה ימים רבים ולא לפנותה מיד: **ומלך עליה לפנותה.** מיד ועל כרחו לו יטלנו לו יהא הפקר. להכי נקט [ה] שאינה עשויה לפנות דאי עשויה לפנות אבידה מדעת היא שהיה לו לחוש שמא יפנה: ואיבעית

ובאושפיזא מאי נפקא מינה אמר מר זוטרא לאהדורי ליה אבידתא בטביעות עינא אי [א]ידעינן ביה דלא משני אלא בהני תלת מהדרינן ליה ואי משני במילי אחריני לא מהדרינן ליה מר זוטרא חסידא אגניב ליה[ו] כסא דכספא מאושפיזא חזיא לההוא בר בי רב דמשי ידיה ונגיב בגלימא דחבריה אמר היינו האי דלא איכפת ליה אממונא דחבריה [ב]כפתיה ואודי תניא [ו] מודה ר"ש בן אלעזר בכלים חדשים ששבעתן העין שחייב להכריז ואלו הן כלים חדשים שלא שבעתן העין שאינו חייב להכריז כגון [א] בדי מחטין וצינוריות ומחרוזות של קרדומות כל אלו שאמרו [ב]אימתי מותרים בזמן שמצאן אחד אחד אבל מצאן שנים שנים חייב להכריז מאי בדי שוכי ואמאי קרו ליה בדי דבר דתלו ביה מידי בד קרו ליה כי ההוא [ב] דתנן התם [ג]עלה אחד בבד אחד וכן היה ר"ש בן אלעזר אומר [ד]המציל מן הארי ומן הדוב ומן הנמר ומן הברדלס ומן זוטו של ים ומשלוליתו של נהר המוצא בסרטיא ופלטיא גדולה ובכל מקום שהרבים מצויין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתיאשין מהן איבעיא להו כי קאמר ר"ש בן אלעזר [ה]ברוב כנענים אבל ברוב ישראל לא או דלמא [ו]אפי' ברוב ישראל נמי אמר אם תמצא לומר אפילו ברוב ישראל נמי אמר [ז]פליגי רבנן עליה או לא פליגי[ח] ואם תמצא לומר פליגי ברוב ישראל ודאי פליגי ברוב כנענים פליגי או לא פליגי ואם תמצא לומר פליגי אפי' [ט]ברוב כנענים הלכה כמותו או אין הלכה כמותו אם תמצא לומר הלכה כמותו דוקא ברוב כנענים או אפילו ברוב ישראל ת"ש [י]המוצא מעות בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובכל מקום שהרבים מצויין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתיאשין מהן מאן שמעת ליה דאזיל בתר רובא ר"ש בן אלעזר שמעת מינה אפילו ברוב ישראל נמי הב"ע במפוזרין אי במפוזרין מאי אריא מקום שהרבים מצויין שם אפילו אין הרבים מצויין שם אלא לעולם [יא]בצרורין והכא במאי עסקינן [יב]בבתי כנסיות של כנענים בתי מדרשות מאי איכא למימר בתי מדרשות דידן דיתבי בהו כנענים השתא דאתית להכי בתי כנסיות נמי דידן דיתבי בהו כנענים ת"ש [יג]מצא בה אבידה [יד]אם רוב ישראל חייב להכריז אם רוב כנענים אינו חייב להכריז מאן שמעת ליה דאמר אזלינן בתר רובא רשב"א שמעת מינה כי קאמר רשב"א ברוב כנענים אבל ברוב ישראל לא הא מני רבנן היא תפשוט מינה דמודו ליה רבנן לרשב"א ברוב כנענים אלא לעולם רשב"א היא ואפי' ברוב ישראל נמי והכא במאי עסקי' בטמון אי בטמון מאי עבידתיה גביה והתנן [טו]מצא כלי באשפה מכוסה לא יגע בו מגולה נוטל ומכריז [טז]כדאמר רב פפא באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך עליה לפנותה הכא נמי באשפה שאינה עשויה לפנות ונמלך עליה לפנותה ואיבעית

ומודה ר"ש בכלים ששבעתן העין כו'. מדקאמר ומודה משמע[א] דלרבנן אפילו לא שבעתן העין חייב להכריז[ב] וכן מצינו ברבה בר בר חנה דאמר בפ"ק (לעיל דף יט.) לי טביעות עינא אית לי בגויה וגבו לא שבעתו העין דלא משהה איניש גיטא בידיה וקשה דלא מצינו דאמרו רבנן זה בפירוש וי"ל דמדנקט במתני' כריכות ועיגולי דבילה ומחרוזות וककרות הרי אלו שלו ואלו דברים אין דרכן להיות בהן טביעות העין משמע דדברים שדרכן להיות בהן טביעות עין בכל ענין חייב להכריז אפילו לא שבעתן העין אי מצא במקום דשכיחי רבנן:

אבל שנים חייב להכריז. דמנין הוי סימן ומתניתין דקתני מחרוזות וककרות הרי אלו שלו אי מיירי דרך נפילה אתי שפיר דאז לא היה מנין סימן שאינו יודע שנפלו בבת אחת א"נ מיירי דרך הינוח ונישכח אלא מחרוזה אחת וכן עיגול וककר והא דקתאמר מחרוזות היינו מחרוזות דעלמא ולקמן (דף כה.) גבי צבורי פירות וגבי צבורי מעות דפריך ש"מ מנין הוי סימן ולא משני צבורי דעלמא דומיא דריש מחרוזות ועיגול וककרות וכריכות היינו משום דלא הוה ליה לאתנויי אלא מעות צבורות ופירות צבורות כדקתני מעות מפוזרות ופירות מפוזרות: **כי** קאמר ר"ש ברוב כנענים. וא"ת א"כ מה צריך טעם מפני שהבעלים מתיאשים ת"ל דיש לתלות דמכנעניים נפל דהוו רובא וי"ל דאיצטריך דאפילו יודע ודאי שמישראל נפל[ג] קאמר הרי אלו שלו [ד]דהמפסיד מתיאש ואומר דכנעניים שקלי ליה ואפילו אם ישראל ימצאם לא יכריז דתולה דמן הכנעניים נפל דהן רובא: **אפילו** ברוב ישראל נמי. הוי שלו וטעמא משום דאיכא אינשי דלא מעלי ושקלי לה:

אם תמצי לומר פליגי פליגי ברוב כנענים או לא. להך גירסא מספקא לי פליגי אפילו ברוב ישראל[ד] ואית ספרים דלא גרסי הכי אלא גרסי את"ל אפילו ברוב ישראל פליגי רבנן עליה ברוב כנענים או לא ולהך גירסא פשיטא ליה דרבנן פליגי עליה ברוב ישראל וחייב להכריז ולא חיישינן לאינשי דלא מעלי וכן גרסה דהא תנן אלו שחייב להכריז מצא פירות בכלי וכן כולהו דתיא בהו סימן ומשמע דאפילו בהא"ר דרבנן מלוים שם חייב להכריז דלא מדכר הא"י אלא כריכות ודוחק הוא להעמיד בסמטא וכן לקמן אמר לעולם רבנן כו' ומי קתני הרי אלו שלו אינו חייב להכריז קתני ויש והשתא מ"מ תפשוט דפליגי רבנן ברוב ישראל דקתני אם רוב ישראל חייב להכריז אלא ודאי הא לא מספקא ליה אם פליגי ברוב ישראל ופשיטא ליה דפליגי מכח מתני' כדפרישית: **מאן** שמעת ליה דאזיל בתר רובא. פירוש גבי מציאה ולא שייך הא לפלוגתא דחייסינן למיעוט:

ותפשוט מינה דמודו רבנן לר"ש כו'. וא"ת אי נעי למפשט דמודו רבנן מימא ר"ש היא[ה] וי"ל דמ"מ תפשוט[ו] דלא מצינו למימר דלר"ש אפילו ברוב ישראל הרי אלו שלו ולרבנן אפילו ברוב כנעניים חייב להכריז דאי כר"ש אתיא אם כן ברוב ישראל חייב [להכריז] לר"ש ואי כרבנן אתיא א"כ ברוב כנעניים הרי אלו שלו: **בטמון.** ולא נעי לאוקמה שאין רבים מצויין שם מדמפליג בין רוב העיר כנעניים לרוב העיר ישראל משמע שמצא במקום שרוב בני העיר מצויים שם דאי מצא במקום שאין רבים מצויין לא הוה ליה למנקט רוב העיר אלא אם רוב כנעני או ישראל שכיחי במקום שמצא וא"ת ובטמון למה יגע בו אי משום שיפנה אותה המפנה יקחנה ויכריז וי"ל דשמא המפנה יהיה כנעני או שמא לא ימצאנה המפנה ושליכה לחוץ עם הזבל וא"ת ואמאי יכריז יקחנה לעצמו דכשלא ימצאנה בעליה יתייאש ויאמר שאלם שאינו הגון לקחה ואע"ג דאיכא רובא ישראל דהייהו טעמא דר"ש דשרי ברוב ישראל וי"ל דהוי יאוש שלא מדעת דנשעה שלוקחה עדיין לא ידע האובד שנלקחה וברוב כנעניים הוי שלו דתלינן דכנעניים הטמינוה דהוו רובא:

ו) [בכמה כת"י ליתא תיבת ליה ועי' יעב"ץ ומהרצ"ח על רש"י], ז) [נ"ל קמז.], ח) סוכה מד: [ע"ש דמימרא הוא], ט) ע"ז מג., י) [לקמן כו.], יא) [עי' רש"ש בגירסת רש"י], יב) [ע' תוס' נ"כ כג: ד"ה תוך, וע"ע לעיל כג. תוד"ה והא ולקמן כו: ד"ה אפילון], יג) [לעיל כח.], יד) וע"ש תוס' ד"ה ת"ש], טו) ס"א לצורין ועיין רש"ל, טז) מכשירין פ"ב מ"א ע"ש, יז) לקמן כה:, יח) שם, יט) [נ"ל ודרכו יעב"ץ], כ) [לעיל כח.], כא) נ"א דהאוכד,

גליון הש"ס

גמ' פליגי רבנן עליה. כעין זה נדרים כ"ג ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] גמ' בדי מחטין. נ"ב הרמב"ם וש"ע בא כתבו בדי אלא מחטין כו' בלא בדין וע' לח"מ ומש"ש (נסי' רס"ב ס"ק כ"ג): [ב] שם דתנן. רשוס קו עליו וכ"ב דאמרינן וכ"ס בר"ף ולא"ש: [ג] רש"י ד"ה עלה. במס' סוכה גבי כו'. נ"ב תמוה מאד (ועי' בדברי רבינו בא"מ סי' תרמ"ו ס"ק י"ד):

רבינו חננאל

וכן באושפיזא, אם כיבדו ועשה לו מטעמים הרבה ותיקן הבית בכלים מכובדים, ושינה האורח מפני כי פחד שלא ירגישו בני אדם וירדו אחריו בביתו, כדכתי' מברך רעהו בקול גדול הגומ'. ושינה כל שינוי בעניין זה, אין מחזיקין אותו בשקרי, אלא הרי הוא באמונתו. ואם יאמ' ברי לי שאלו כליי הן, מחזירין אותו בטביעות עין בלבד בלא נתינת סימנין, לפיכך מודה ר' שמעון בן אלעזר בכלים חדשים ששבעתן העין שחייב להכריז, מאי טעמא, דילמ' אתי צורבא מרבנן דלא משני בדיבוריה דאמ' טביעות עיינא אית לי בהו, ושקיל להו. **ואלו הן כלים חדשים** שאין חייב להכריז, בדי מחטין וצינורות ומחרורי [ב] קרדומות שמצאן אחד אחד. וכן היה ר' שמעון אומ' המציל מן הארי ומן הדוב, ומוטו [ג] של ים ומשלוליתו של נהר, והמוציא באיסרטא ופלטיא, ומעות בבתי כנסיות ובתי מדרשות ואפי' צרורין, ובכל מקום שהרבים מצוין שם, הרי אלו שלו מפני שהבעלים מתיאשים מהן. ואיבעיא לן ברוב גוים, או אפי' ברוב ישראל נמי הרי אלו שלו, ולא איפשיטא. וקיימ' לן תיקו דממונא לקולא. מעשה דמר זוטרא חסידא פשוטה היא.

[ו] בנליון כתה"י כתב הסופר: ס"ל ומתחוי. [ז] בגליון כתה"י כתב הסופר: ס"ל ומזוטו.

לד א מיי' פי"ד מהל' גזילה ואבידה הלכה יג סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף כא:
לה ב מיי' פט"ז שם הל' ל סמג עשין עד טוש"ע ח"מ סי' רסב סעיף טז:
ג [מיי' פ"ז מהל' גזלה הל' כ טוש"ע ח"מ סי' תרסד סעי' ד]:
לו ד מיי' פ"ו מהל' גזילה ואבידה הל' ב ועיין בהשגות ובמגיד משנה סמג שם טוש"ע ח"מ סי' רנט סעיף ז:
לז ה ו ז מיי' שם פי"ל הל' ל סמג שם טוש"ע שם סעיף ג וע"ש:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מנא מודה ר"ש: (ב) רש"י ד"ה ומלך וכו' להכי נקט. נ"ב ע"ל דף כה ע"ב:

לעזי רש"י

פוטיא"ש [פוטיי"ש]. חולדה.

מוסף רש"י

עלה אחד בבד אחד. כל אחד וכו עלה אחד ולוי (סוכה מד:). ומן זוטו של ים. לשון יס החחר לאמוריו עשר ומעש עשרה פרקאות ושוקף כל מה שמועא בדרך חזרתו, וכן עושה בכל יום (ע"ז מג:). ומשלוליתו של נהר. כסהנהר גדל ויולא על גדותיו ופושט (שם). **סרטיא.** דרך כוסה לרבים (לקמן לא.). מקילה שהולכין בה מעיר לעיר. פלטיא. רחבה של עיר שם מתקבצין לסחורה (שבת ו.). שמיהן רב"ל כדאמרי' בגיאלות הבבת דלא מפלגי בין דבר שיש בו סימן לאין בו סימן (לקמן כו.). **פליגי רבנן עליה.** היכא דעבלה במקום שהרבים מצוין דלא ידע לאו לגלוה לבבר שאוכד ומימר אמר הכוא דאשכח לא ידע ממני נפל ולכשיגיע הרגל יכריז עליה ואמן סימן ואטול (לקמן כו.). **בצרורין.** הוי סימן אי קשר אי מנין שנכסס (שם). מכוסה לא יגע בו. דאין זו אבידה שיבא מוהבר עליה בלא מוכל להתעלם, דמשתמר הוא (לקמן כה:).

מוסף תוספות

א. דפליגי רבנן עליה. תוס' הא"ש. ב. משום דצורבא מרבנן אפי' בכלים חדשים שלא שבעתן העין נמי מידק דייק ואית ליה טביעות עינא בגויה. רשב"ל. ג. כגון שיירא מישראל שעברו לשם ונפל מהם א"נ אפי' בא ישראל ונתן סימניה. ר"פ. ד. דמעיקרא מספקא ליה אי פליגי או לא פליגי כלל אפי' ברוב ישראל ושוב קאמר את"ל פליגי דלמא לא פליגי אלא ברוב ישראל. שטמ"ק. ה. ולא תפשוט לא הא ולא הא דזיל הכא מדחי לה וזיל הכא מדחי לה. ר"פ. ו. דאו רבנן או רשב"א מפליג בין רוב גוים לרוב ישראל. ריטב"א.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

סבר כוותיה בחדא. ולא בעי למימר דסבר כרבנן דל"ל תפשוט דמודו לרבנן ברוב כנעניים ומכל מקום יש לפשוט דהלכה כמותו ברוב כנעניים: **לבתר** תריסר ירחי שתא בו'. [א]פי' הן עצמן המחזיר אע"ג דלא היה לריך ליתן רק למיסה [ב]כדתנן בפרקין (דף כח:) כל דבר שעושה ומוכל מטופל בו י"ב חדש מכאן ואילך אם דמיהן ומניחן אבל רש"י פירש שמגאן אחר י"ב חדש שנאבדו קשה דמנגלן מ) שיהא בשביל כך למועלא [ג] דהאובד אינו מתיאש שסבור שהמוצא יסבור שמקרוב נאבדו ויכרין:

לפנים משורת הדין. מאשר יעשון [ד]נפקא לן לקמן בפרקין (דף ל:) תימה דלא מייתי קרא הכא כדמייתי לקמן בעובדא דר' ישמעאל ובהגזל קמא (ב"ק דף ק. ופס ד"ה לפנים) בעובדא דרבי חייא במראה דיגר לשולחני ונמצא רע ולקמן בסוף פרק האומנין (דף פג.) מייתי קרא אחרינא למען תלך בדרך [ה]טובים שהוא מדברי קבלה ושביק קרא דאשר יעשון שהוא מדברי תורה וי"ל דלא מייתי קרא דאשר יעשון אלא במקום שאחרים מחייבין והוא פטור כמו במראה דיגר דאחרים בעבו למילף חייבים ור' חייא דלא בעי למילף פטור ולפנים משורת הדין שילם כמו אחרים וכן בעובדא דרבי ישמעאל דזקן ואינו לפי כבודו הוה ועשה לפנים משורת הדין כמו אחרים והכא בשמעתין דהדרינהו בתר תריסר ירחי שתא כ"ע פטורים לכך לא מייתי קרא הכא ומ"מ משום לפנים משורת הדין בעי ליה לאהדורי כיון שאינו מתחסר ממונא אבל בסוף האומנין (שם) בהגהו שקולאי שאבדו לו החבית ועשו לו הפסד גדול משום לפנים משורת הדין אין לו להפסיד לכך מייתי קרא למען תלך בדרך טובים: **אתא** לקמיה דרב גרסי' דאמשמע בירושלמי [ו]פרק אין מעמידין [ז]ואפילו לספרים דגרסי אבי פריך שפיר מבשר שנתעלם מן העין דלפ"ע ע"ג דלא קיימא לן כרב דספרים לעיל (דף כג: ד"ה מתחזות) מדפריך בפרק גיד הנשה (חולין דף לה: ופס) ורב היכי אכיל בשרא [ח] מ"מ פריך שפיר דכיון דחזי המוצא שהעוף השליכם שם אפילו מאן דפליג אדב מודה הכא דאסור לאמור נטלה מעיר שרובה נעלם ומשני בעומד ורואהו שנטלה מעיר שרובה עבדי ישראל ולרב מייני בעומד ורואה שנטלה לפני עבדי ישראל [ט]:

הרי שאבדו בו'. ה"ק נגנבו ואע"ג דעבר על לא תגנוב לא עבר על לאו דגזילה [י] ובתוספתא (פ"ב דחולין ה"ב) תניא בהדיא הרי שאבדו או נגנבו והכא נקט אבדו אורחא דמילתא: **שמצאן** באשפה. בפ"ק דחולין (ד' יב:) מפרש גרסין דבני רבי יהודה ברבי חנניא דשמצאן באשפה שבשוק שאף רבי חנניא לא פליג עליה אלא באשפה שבבית ובעובדא דהכא שמצאן בדרך אלא אשפה הוי כאשפה שבבית [יא]: **אתא** לקמיה דרבי אסי גרסי' אע"ג דבכל דוכתי חשיב רבי אמי ברישא כדאמר (גיטין דף נט:) רבי אמי ורבי אסי כהני חשיבי דאמרעא דישראל אף על גב שגדול ממנו אין תימה שבא לפניו לישאל לפי שחבירו היה אבל אי גרסינן רבי אבא קשה דרבי אבא היה תלמידו של רבי אמי כדמוכח גבי נסכא דרבי אבא (שבועות דף מז.) ואיך היה בא לפניו [יב] (לעולם):

הא

ואיבעית אימא לעולם רבנן מי קתני הן שלו אינו חייב להכריז קתני ויניח וייתי ישראל ויהיב ביה סימנא ושקיל ת"ש דאמר רב אסי [ט] [א]מצא חבית יין בעיר שרובה כנעניים מותרת משום מציאה ואסורה בהנאה בא ישראל ונתן בה סימן מותרת בשתיה למוצאה כמאן כר"ש בן אלעזר שמע מינה כי קאמר ר"ש בן אלעזר ברוב כנעניים אבל ברוב ישראל לא לעולם אימא לך ר"ש בן אלעזר אפי' ברוב ישראל נמי קאמר ורב אסי סבר לה כוותיה בחדא ופליג עליה בחדא וכי מאחר דאסירא בהנאה מותרת משום מציאה למאי הלכתא אמר רב אשי [ב]לקנקנה: ההוא גברא דאשכח ארבעה זוזי דציירי בסדינא ושדו בנהר בירן אתא לקמיה דרב יהודה א"ל זיל אכריז והא זוטו של ים הוא שאני נהר בירן [ג]כיון דמתקיל לא מיאש והא רובא כנעניים נינהו ש"מ אין הלכה כר"ש בן אלעזר אפי' ברוב כנעניים שאני נהר בירן דישראל סברו ליה וישראל סברו ליה כיון דישראל סברו ליה אימור מישראל נפל וכיון דישראל סברו ליה לא מיאש רב יהודה הוה שקיל ואזיל בתריה דמר שמואל בשוקא דבי דיסא א"ל מצא כאן ארנקי מהו אמר ליה הרי אלו שלו בא ישראל ונתן בה סימן מהו א"ל חייב להחזיר תרתי אמר ליה [ד]לפנים משורת הדין כי הא דאבוה דשמואל אשכח הנך חמרי במדברא ואהדרינהו למרייהו לבתר תריסר ירחי שתא לפנים משורת הדין רבא הוה שקיל ואזיל בתריה דר"נ [ה]בשוקא דגלדאי ואמרי לה בשוקא דרבנן א"ל מצא כאן ארנקי מהו א"ל הרי אלו שלו בא ישראל ונתן בה סימן מהו אמר ליה [ה]הרי אלו שלו והלא עומד וצווח נעשה כצווח על ביתו שנפל ועל ספינתו שטבעה בים ההוא דיו דשקיל בשרא בשוקא [ו] ושדיה בצנייתא דבי בר מריון אתא לקמיה דאביי א"ל [ז]זיל שקול לנפשך והא רובא דישראל נינהו שמעת מינה הלכה כרבי שמעון בן אלעזר אפי' ברוב ישראל שאני דיו דכזוטו של ים דמי והא [ח]אמר רב [ט]בשר שנתעלם מן העין אסור בעומד ורואהו: ר' חנינא מצא גדי שחוט בין טבריא לציפורי והתירוהו לו אמר רבי אמי התירוהו לו [י]משום מציאה כר"ש בן אלעזר משום שחיטה כרבי חנניא [יא] בנו של רבי יוסי הגלילי דתניא [יב]הרי שאבדו לו גדיין ותרנגוליו והלך ומצאן שחוטין ר' יהודה אוסר ורבי חנניא בנו של רבי יוסי הגלילי מתיר אמר רבי נראין דברי רבי יהודה כשמצאן באשפה [יג]ודברי רבי חנניא בנו של רבי יוסי הגלילי כשמצאן בבית מדהתירוהו לו משום שחיטה רובא ישראל נינהו שמעת מינה הלכה כר"ש בן אלעזר אפי' ברוב ישראל אמר רבא ·רוב כנעניים ורוב טבחי ישראל רבי אמי אשכח פרגיות שחוטות בין טבריא לציפורי אתא לקמיה דר' אסי ואמרי לה לקמיה דר' יוחנן ואמרי לה בי מדרשא ואמרו ליה זיל שקול לנפשך רבי יצחק נפחא אשכח קיבורא דאזלי ביה אזלויי אתא לקמיה דר' יוחנן ואמרי לה בבי מדרשא ואמרו ליה זיל שקול לנפשך: **מתני'** [יד]ואלו חייב להכריז מצא פירות בכלי או כלי כמות שהוא [טו]מעות בכיס או כיס כמות שהוא [טז]צבורי פירות [יז]צבורי מעות שלשה

ואיבעית אימא לעולם רבנן. ובשאינה טמון ולא תפשוט מינה דמודו ליה ברוב כנעניים: **מי קתני כו' אינו חייב להכריז קתני.** דכיון דרובא כנעניים דלמא דכנעניים הוא ושלו נמי לא הוי אלא לא חזלי רבנן בתר רובא בממונא: **מוסרה משום מציאה.** דאינו חייב להכריז: **ואשכחה בהנאה.** ולקמיה פריך ת"ל מה היתר יש במציאתה: **בא ישראל ונתן סימן.** יצאת מספק יין כנעניים [יח] ומותרת בשתיה למוצאה דכיון דרובא כ

שלשה מטבעות זו ע"ג זו. בגמרא מפרש שימנייהו: **גמ' טעמא דמלא כו'.** התם הוא דאמר שהפירות נבעל הכלי: **הא לני ולפניו פירות.** הרי אלו הפירות של מולאן. ואע"פ שהכלי נבעל הסימן את הכלי יחזיר ואת הפירות יעכב לו ולא אמרינן מהאי מגא נפל: **מקלתן בכלי כו'.** הדבר מוכיח דהכך דעל גבי קרקע דהכך הוא וחייב להחזירם למי שימן סימן בכלי וכן מעות נבעל הכיס: ה"ג **מלא דבר שאין בו סימן בלד דבר שיש בו סימן.** כגון מעות לפני כיס: **חייב להכריז.** על הכל וינתנו המעות לנבעל הכיס: **הא בעל סימן ונטל את שלו.** את הכיס ואמר אין המעות שלי זכה הלה במעות: **הא.** דקתני הרי אלו שלו: **בכובא וכיתנא.** גיגית מוטלת ופשתן לפניה דודאי האי פשתן לאו מכובא נפל דאי מיניה נפל הוה משתייר בה והוא הדין לכיס ולפניו מעות מהאי טעמא. והא דקתני חייב בצנא ופירי דעבידי דשרקי ונפלי מיניה כולהו: **הא דקתני חייב בדאשתייר.** למימר הכך דאבראי מיניה נפל: **והא דלא אשתייר.** כיון דסתם צנא יש לו אוגנין כפולים לתוכו אי מתוכו נפל הוה משתייר ביה לאוגנין מעבכי ליה: ה"ג **הא והא דלא אשתייר ביה מידי: הא דאית ליה אוגנין.** לאו מיניה נפל דאי מיניה נפל הוה משתייר ביה מידי: **ש"מ מנין הוי סימן.** דאי לאו הכי מאי סימן איכא: **פני צבור פירות.** דאין כאן מנין (ג) מאי סימניה מקום דכיון דצבורין הינוח הוה וחייב סימנא במקום פלוני הנחתים: **פני צבורי פירות.** סימני מנין (ג). דהוי מדאי ליה לא הא תפשוט ולא הא תפשוט: **והוא שעשוין כמגדלין.** לקמייה מפרש שבשתן רחבין זה מזה ומניח מלמטה את הרחב ועליו את הצינורי ועליון הוא הקצר שבכולן כמגדל זה העשוי היסוד רחב ומקצר ועולה וכי מנחי הכי לאו דרך נפילה הוה אלא דרך הינוח והיה דעתו לחזור ולטלן ושכח הלכך נוטל ומכריז וזה בא ונותן סימן ואומר מגדלין היו עשוין: **ג' מטבעות.** שאין דומות זו לזו ברחבן: **משלחפי שלחופי.** מקלת זו על חבירתה ומקלת על גבי קרקע: **חייב להכריז.** אלמא כי האי גוונא לאו דרך נפילה הוא: **של שלשה מלכים.** קס"ד שלא היו צורותיהם שוות שכל מלך כותב שמו וצורתו על מטבע שלו: **אי דעשויין כמגדלין.** שאין שוין ברחבן ומונחים כמו שפרישית: **אפילו של מלך אחד.** שצורת שלשתן שוות: **של מלך אחד כעין שלשה מלכים.** כלומר אפי' הן של מלך אחד שצורת שלשתן שוה והן כעין שלשה מלכים שחלוקין ברחבן ודומין לג' מטבעות: ה"ג **והיכי דמי לגון שעשויין כמגדלין חייב להכריז: דכולהו כי הדדי נינהו.** שוין ברחבן: **אע"ג דכי הדדי מנחי.** זה על זה ולאו משלחפי: **אימור [אתרמויי] אתרמי.** דהכי נפל ואין זה הינוח וסימן אין לו בהם ואפי' מקום לגא ידע היכן נפל: **אפי' של מלך אחד מכריז.** הואיל ומטבעות הוו זו ע"ג זו יש כאן סימן דלא אתרמי דנפול הכי: ופרכינן **מאי מכריז** (ו) **מנין.** כך וכך מטבעות מצאתי וחז בא ונתן סימן זו ע"ג זו מצאתם: **טבעא מכריז.** מטבעות מצאתי הלכך תרי לאו סימנא הוא דמיעוט מטבעות ב': **כשיר.** מוטלין בעגול כאצעדה: **כשורה.** זו אצל זו: **כחלובה.** כג' רגלי קנקן כל אחד כנגד חויר של שני (ח) כזה: ∴ **כסולם.** רוד אמצעי על התחתון ורוד העליון על האמצעי כמו מעלות שקורין אשקולינו"ש: **פשוט מהא.** דר"נ חדא: **כל שאילו מכניס כו'.** וכי הוו כסולם ניטלים בבת אחת: כאבני

א שלשה מטבעות זה על גב ב' כריכות ברה"י ג' וכברות של בעה"ב וגיזי צמר הלקוחין מבית האומן ד' כדי יין וכדי שמן הרי אלו חייב להכריז: גמ' טעמא דמצא פירות בכלי ומעות בכים הא כלי ולפניו פירות כים ולפניו מעות הרי אלו שלו תנינא להא דתנו רבנן ה' מצא כלי ולפניו פירות ה' כים ולפניו מעות הרי אלו שלו ו' מקצתן בכלי ומקצתן על גבי קרקע מקצתן בכים ומקצתן על גבי קרקע חייב להכריז ורמינהו ז' מצא דבר שאין בו סימן בצד דבר שיש בו סימן חייב להכריז בא בעל סימן ונטל את שלו זכה הלה בדבר שאין בו סימן אמר רב זביד לא קשיא הא בכובא וכיתנא הא בצנא ופירי [א] רב פפא אמר הא והא בצנא ופירי ולא קשיא הא דאשתייר בה מידי הא דלא אשתייר בה מידי [ב] ואיבעית אימא הא והא דלא אשתייר בה מידי ולא קשיא ח' הא דמהדרי אפיה לגבי פירי הא דלא מהדרי אפיה לגבי פירי ואיבעית אימא הא והא דמהדרי אפיה לגבי פירי ולא קשיא ט' הא דאית לה אוגנין לצנא הא דלית לה אוגנין לצנא: צבורי פירות וצבורי מעות: שמעת מינה מנין הוי סימן תני צבור פירות שמעת מינה מקום הוי סימן תני צבורי פירות: שלשה מטבעות זה על גב זה: אמר רבי יצחק מגדלאה ' והוא שעשויין כמגדלין תניא נמי הכי מצא מעות מפוזרות הרי אלו שלו עשויין כמגדלים חייב להכריז ואלו הן עשויין כמגדלים שלשה מטבעין זה על גב זה הא גופא קשיא אמרת מצא מעות מפוזרות הרי אלו שלו הא משלחפי שלחופי חייב להכריז אימא סיפא עשויין כמגדלין חייב להכריז הא משלחפי שלחופי הרי אלו שלו תנא כל שאין עשויין כמגדלין כ' מפוזרות קרי להו [ג] א"ר חנינא לא שנו אלא של שלשה מלכים אבל של מלך אחד אינו חייב להכריז היכי דמי אי דעשויין כמגדלין אפילו של מלך אחד נמי ואי דאין עשויין כמגדלין אפילו של שלשה מלכים נמי לא אלא אי אתמר הכי אתמר לא שנו אלא של מלך אחד כעין שלשה מלכים כ' (אבל של מלך אחד אינו חייב להכריז) והיכי דמי דעשויין כמגדלים רויחא תתאה ומציעא עילויה וזוטא עילויה מציעא דאמרינן אנוחי אנחינהו אבל של מלך אחד דכולהו כי הדדי נינהו אע"ג דמנחי אהדדי הרי אלו שלו אימר אתרמויי אתרמי ובהדי הדדי נפול ורבי יוחנן אמר אפילו של מלך אחד נמי מכריז כ' מאי מכריז מנין מאי אירא תלתא אפי' תרין נמי אמר רבינא (ה) ד' טבעא מכריז כ' לבעי ר' ירמיה כשיר מהו כשורה מהו כחצובה מהו כסולם מהו [ד] פשוט מהא הדא דאמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה כ' כל שאילו מכנים לה קיסם ביניהן ' ונוטלם בבת אחת חייב להכריז בעי רב אשי

א בכובא וכיתנא. פי' רש"י דתמתי' א בכובא וכיתנא וקשה דקתני מגא פירות ב' וי"ל דכיתנא לקרי פירי כדאמרינן (בנדרים מ"ב רבה) ובגא קין מפרי' האדמה זרע פשתן הביא ולוחק ג' ונראה ד' דמתני' בגגא ופירי דכיון דאין הפירות מחוברים יחד אינו מן הכלי נפלו היה קגא נשאר מהם בכלי ה' אבל פשתן שקשור ביחד יכול להיות שבכלי היה ונפל ו' ור"ח פי' דפריך אמאי דקתמר מקצתן על גבי קרקע חייב להכריז ורמינהו מגא דבר כו' בא בעל סימן ונטל את שלו זכה המוגא במה שבידו היינו מה שבחוץ אע"פ שיש בפנים קצת פירות ואפילו בעל כלי אומר שכולן שלו ולפי זה גרס בסמוך הא והא דאמתיירי ביה:

שמעת מינה מנין הוי סימן. אע"ג דפשיטא ליה לעילא מדמשקל הוי סימן מדה ומנין נמי הוי סימן בעי לאוכוחי הכא ממתני' ולעיל (דף כד.) נמי דקתני אבל מגא שיש חייב לא קאמר ש"מ מנין הוי סימן ט' (דלא אלימא ליה ברייתא למפשט מינה) אי נמי דמלי למדחי דמנין וחכוחא הוי סימן: **והוא** שעשויין כמגדלין. אי מנין הוי סימן במה שעשויין כמגדלין ' יעשין דדרך הינוח הוה ' ובתרי ט' לא סגי ' דטבעא מכריז יא אבל אם מקוס הוי סימן אפילו בתרי ועשויין כמגדלין יעשין דדרך הינוח הוה דאי בתרי אפי' עשויין כמגדלין לא יעשין דדרך הינוח הוה דאימור דרך נפילה הוה דאמרמי הכי א"כ לקמן מאי פריך מ' (אר' יוחנן) מאי אריא תלתא אפי' בתרי סגי וי"ל דשפיר משני טבעא ' ב מכריז:

הא גופא קשיא. אמתני' דג' מטבעות היינו פירוש דלגבורי ' ג מעות: כאבני

דמלינן לאימר דג' מטבעות

ג א מ"י פט"ז מהלכות תפילה הל' ב מגג עשין עד טוש"ע ת"מ סי' רסב סעיף יב:

נא ב מ"י שם פט"ו הלכה י מגג שם טוש"ע שם סעיף ט:

נב ג מ"י שם הלכה ט טוש"ע שם סעיף ח:

נג ד מ"י שם הלכה יג מגג שם טוש"ע ת"מ סי' רסב סעיף יט:

נד ה מ"י שם פט"ז הל' ג מגג שם טוש"ע שם סעיף כ:

נה ו מ"י שם פט"ו הל' טו מגג שם טוש"ע שם סעיף יט:

נו ז מ"י שם פי"ד הל' יא מגג שם:

נז ח ט מ"י שם פט"ו הלכה יד מגג שם טוש"ע ת"מ סי' רסב סעיף יט:

נח י מ"י שם פט"ז הל' ג מגג שם טוש"ע ת"מ שם סעיף יב:

נט כ מ"י שם טוש"ע שם סעיף יא:

ס ל מ מ"י שם טוש"ע שם סעיף יב:

לעזי רש"י

אשקולינו"ש [אישקילונ"ש]. מדרגות.

מוסף רש"י

ברכות ברה"י. כגון שדה זרועה שתן רוב בני אדם דרכן בה ויש מעוט שהולכין בה (לעיל כב:). כובא. קנקן (שבת). אוגנים. במקום השוליים יש אוגנים שכפופין לאחי הנפחים כלפי פנים ובאמצע מעבה איכא לממר אוגנים עבהו (נדה ג).

מוסף תוספות

א. ובריתא קמייתא דקתני הרי אלו שלו. ריטב"ש. ב. וכיתנא לאו פירות הוא. ריטב"ש. ג. דדוקא זרע פשתן אקרי פירי, פשתן גופיה לא איקרי פירא. ר"פ. ד. איפכא. ר"פ. ה. דסתם צנא אית ליה אוגנים. תוס' הרא"ש. ו. [ועוד] דסתם כובא לית ליה אוגנים. תוס' הרא"ש. ז. לאו לסימנא אלא שמתוך כך. תוס' הרא"ש. ח. ולא דרך נפילה, דאי הוו דרך נפילה לא הי' יכול ליתן סימן במנין דשמא לא נפלו כאחת. תוס' הרא"ש. ט. אע"ג שהם דרך הינוח, דלא איתרמי דנפלו אהדדי. שם. י. כיון. רא"ש ס' ז'. יא. א"א ליתן סימן במנינו דמיעוט טיבעא שנים. שם. יב. לעולם בתרי לא הוי מקום סימן [דתרי איתרמי ונפלו. רא"ש סימן מ'] ולקמן הוי מצי לשנויי הכי אלא דבלא"ה משני שפיר. שטמ"ק בשם גלין. יג. כלומר דנימא דשלחופי לא מקרי צבור, ונקט צבורי מעות איידי דנקט רישא צבורי פירות, ולעולם הוא הדין שלחופי ואי לאו ר' יצחק מגדלאה הוה מצי למימר דצבורי מעות היינו שלחופי. שטמ"ק בשם גלין ועי' שם עוד פ' בשם מ"ס (ועי' מהרש"ל, מהר"ם, מהר"ש שיף, ופנ"י).

מנעום מלהשפך בחרץ, הילכך הפירות בתר צנא גרירי. בא מי שנתן סימני צנא, נוטל גם הפירות. והא דתני זכה במה שבידו, בצנא דלית ליה אוגנים, ונמצאו פירות בחרץ ופירות בצנא, דאמרי' הני פירי דבחרץ לאו מן הצנא אישתפוך, דאלו מינה אישתפוך הוו להו לאישתפוכי כולהו, דהא לית לה לצנא אוגנים, אלא הני פירי דבחרץ לאחרינא אינון, לפיכך זכה בהם המוצאן, דהא דבר שאין בו סימן נינהו. **ציבורי פירות.** ש"מ מנין הוי סימן. ג' **מטבעות** זו על גבי זו אין אחת עודפת על חבירתה. מפוזרין שלו, הא אי הוו שלחופי משלחפי, שאין מישובות זו על גב זו, אלא מקצתן עליה ומקצתן יוצאה מעליה, כגון כנפי הכרובים, כדגרס' בסוף המוכר את הבית (ו) ודילמ' שלחופי (בזו כשלחפי מהדדי) [הוו משלחפי מהדדי]. ויעקרו כדתתרגמי' בתרגום ארץ ישר', שכל את ידיו, שלחופיגון לידוהי. אסקי', כל שאינן עשוים כמגדלים מפוזרין נינהו, והרי הן שלו. רויחא לתתא, ומיצעא עילויה, וזוטא עילויה מציעי, זהו כמגדלים. **בעי** ר' ירמה, כשיר או כשורא או כחצובה או כסולם מהו, ועלו בתיקו. פי' כשיר עגול, כצמידין המתרגמ' לה שירין. כשורה, זה בצד זה. כחצובה, זה למעלה מזה במקום מרודד (ז). כסולם, נתונים כסדר בארץ והפרש ביניהן. **היכי מבריין,** אם היו עשוים כמגדלים. אמ' רבינא טיבעא מכריז, ויבא בעליהם ויתן סימנם ויטלם.

ח) ל"ל המוכר פירות (לט.). ז) נעריך: מוכר.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות